HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2018/209 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2018. február 8.)

egy Írország által kérelmezett eltérésnek a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján való engedélyezéséről

(az értesítés a C(2018) 624. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelvre ([1]) és különösen annak III. melléklete 2. pontjának harmadik albekezdésére,

mivel:

(1) A 91/676/EGK irányelv megállapítja a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelmével kapcsolatos szabályokat. Amennyiben egy tagállam évente és hektáronként az említett irányelv III. melléklete 2. pontja második albekezdésének első mondatában meghatározott mennyiségtől eltérő mennyiségű szervestrágyát kíván engedélyezni, a szervestrágya kérdéses mennyiségét objektív kritériumok – mint például: hosszú növekedési idények vagy nagy nitrogénfelvételű termények – alapján kell meghatározni oly módon, hogy az ne akadályozza a 91/676/EGK irányelv 1. cikkében meghatározott célok elérését.

(2) A Bizottság 2007. október 22-én elfogadta az Írország által kérelmezett eltérésnek a 91/676/EGK irányelv alapján való engedélyezéséről szóló 2007/697/EK határozatot ([2]), a legalább 80 % legelőt magukban foglaló gazdaságokban hektáronként és évente legfeljebb 250 kg nitrogént tartalmazó istállótrágya kijuttatásának bizonyos feltételek mellett történő engedélyezése céljából, a *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2006* (*Statutory Instrument No 378 of 2006*) szerint végrehajtott ír cselekvési programmal összefüggésben.

(3) A Bizottság 2011. február 24-én elfogadta a 2007/697/EK határozatot módosító 2011/127/EU határozatot ([3]), amely a *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2010 (Statutory Instrument No 610 of 2010)* szerint végrehajtott ír cselekvési programmal összefüggésben alkalmazandó eltérés időtartamát 2013. december 31-ig meghosszabbította.

(4) A Bizottság 2014. február 27-én elfogadta az Írország által kérelmezett eltérésnek a 91/676/EGK irányelv alapján való engedélyezéséről szóló 2014/112/EU határozatot ([4]), amely a legalább 80 % legelőt magukban foglaló gazdaságokban hektáronként és évente legfeljebb 250 kg nitrogént tartalmazó istállótrágya kijuttatását engedélyezte bizonyos feltételek mellett, a *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2014 (Statutory Instrument No 31 of 2014)* szerint végrehajtott ír cselekvési programmal összefüggésben. A 2014/112/EU határozat 2017. december 31-én hatályát veszti.

(5) A 2014/112/EU határozattal biztosított eltérés 2016-ban 6 802 gazdaságot érintett; ez a legelő állatállományt tartó gazdaságok mintegy 5,4 %-ának, az összes számosállategység 20,2 %-ának, valamint az Írországban lévő teljes nettó mezőgazdasági terület 9,3 %-ának felel meg.

([1]) HL L 375., 1991.12.31., 1. o.

([2]) A Bizottság 2007/697/EK határozata (2007. október 22.) az Írország által kérelmezett eltérésnek a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján való engedélyezéséről (HL L 284., 2007.10.30., 27. o.).

([3]) A Bizottság 2011/127/EU határozata (2011. február 24.) az Írország által kérelmezett eltérésnek a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján való engedélyezéséről szóló 2007/697/EK határozat módosításáról (HL L 51., 2011.2.25., 19. o.).

([4]) A Bizottság 2014/112/EU végrehajtási határozata (2014. február 27.) az Írország által kérelmezett eltérésnek a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján való engedélyezéséről (HL L 61., 2014.3.1., 7. o.).

(6) Írország 2017. március 7-én kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a 91/676/EGK irányelv III. melléklete 2. pontjának harmadik albekezdésében biztosított eltérés meghosszabbítása érdekében.

(7) A 91/676/EGK irányelv 3. cikkének (5) bekezdésével összhangban Írország teljes területén alkalmaz egy cselekvési programot.

(8) Az Írország által a 91/676/EGK irányelv 10. cikkében előírt jelentéstételi kötelezettséggel összefüggésben benyújtott adatok azt mutatják, hogy a 2012–2015-ös időszakban a vizek általában jó minőségűek voltak. Írországban a felszín alatti vizek átlagos nitrátkoncentrációját tekintve valamennyi ellenőrző állomáson 50 mg/l alatti értéket mértek, sőt az ellenőrző állomások 87 %-a esetében 25 mg/l alatti átlagos nitrátkoncentrációt mutattak ki. Írországban a felszíni vizek átlagos nitrátkoncentrációját tekintve valamennyi ellenőrző állomáson 40 mg/l alatti értéket mértek, sőt az ellenőrző állomások 99,5 %-a esetében 25 mg/l alatti átlagos nitrátkoncentrációt mutattak ki.

(9) Az utóbbi években Írországban nőtt az állatállomány. A szarvasmarha-, a sertés- és a juhállomány 3,8, 3,7, illetve 5,1 %-kal nőtt a 2008–2011-es és a 2012–2015-ös időszak között, visszafordítva az előző adatszolgáltatási időszakban tapasztalt csökkenő tendenciát. Az istállótrágyából származó átlagos nitrogénkijuttatás 2012–2015 között 104 kg/ha volt, vagyis hasonló a 2008–2011 közötti időszakhoz. Az átlagos foszforkijuttatás 2012–2015 között 15 kg/ha volt, vagyis szintén hasonló a 2008–2011 közötti időszakhoz. A felhasznált nitrogéntartalmú műtrágya átlagos mennyisége a 2008–2011 közötti időszakhoz viszonyítva 5 %-kal nőtt 2012–2015 között. A felhasznált foszfortartalmú műtrágya átlagos mennyisége a 2008–2011 közötti időszakhoz viszonyítva 32,7 %-kal nőtt 2012–2015 között. Azonban a felhasznált foszfortartalmú műtrágya átlagos mennyisége a 2012–2015 közötti időszakban még mindig 9,5 %-kal alacsonyabb volt a szóban forgó műtrágya 2004–2008 közötti átlagos felhasználásához képest ([1]).

(10) Írországban a mezőgazdasági területek 92 %-a legelő. A legelőgazdaságokban a földterület 50 %-át külterjes módon művelik meg, ezért itt viszonylag alacsony a telepítési sűrűség és a műtrágyabevitel; a földterület 21 %-át mezőgazdasági környezetvédelmi programok keretében művelik meg, és csupán 9,3 %-on folytatnak intenzív gazdálkodást. A földterület 8 %-án folytatnak szántóföldi művelést. A legelőkön felhasznált műtrágya átlagos mennyisége hektáronként 80 kg nitrogén és 8 kg foszfor ([1]).

(11) Az éves szinten egyenletesen eloszló csapadékkal és viszonylag csekély hőmérséklet-ingadozással jellemezhető ír éghajlati viszonyok kedveznek a legelők hosszú – délnyugaton évi 330 nap, északkeleten pedig mintegy évi 250 nap időtartamú – vegetációs időszakának ([2]).

(12) Az Írország által a 91/676/EGK irányelv III. melléklete 2. pontja harmadik albekezdésének megfelelően benyújtott kérelem vizsgálata alapján – továbbá az ír cselekvési program, valamint a 2007/697/EK és a 2014/112/EU határozatban engedélyezett eltérések kapcsán szerzett tapasztalatokat figyelembe véve – a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az engedély hatálya alá tartozó gazdálkodókra alkalmazandó bizonyos szigorú egyedi feltételek teljesülése esetén az Írország által javasolt, évenként és hektáronként 250 kg nitrogénnak megfelelő szervestrágya-mennyiség nem fogja hátrányosan érinteni a 91/676/EGK irányelv célkitűzéseinek teljesülését.

(13) Az Írország által benyújtott kiegészítő információk szerint a javasolt évi 250 kg/ha nitrogénmennyiségnek a legalább 80 % legelőt magukban foglaló gazdaságokban történő alkalmazását olyan objektív kritériumok indokolják, mint a növénykultúrák hosszú növekedési idénye és a nagy nitrogénfelvétellel párosuló magas fűhozam.

(14) A 2014/112/EU határozat 2017. december 31-én hatályát veszti. Annak biztosítása érdekében, hogy az érintett mezőgazdasági termelők továbbra is igénybe vehessék az eltérést, helyénvaló elfogadni e határozatot.

(15) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 91/676/EGK irányelv 9. cikke értelmében létrehozott nitrátügyi bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Eltérés

A Bizottság az e végrehajtási határozatban rögzített feltételekkel engedélyezi Írországnak a 2017. március 7-én kelt levelében kérelmezett eltérést, vagyis a 91/676/EGK irányelv III. melléklete 2. pontja második albekezdésének első mondatában előírt mennyiségnél több istállótrágya termőföldi használatát.

([1]) Department of Agriculture, Food and the Marine (Mezőgazdasági, Élelmiszer- és Tengerügyi Minisztérium), Írország.
([2]) Teagasc – mezőgazdasági és élelmiszer-fejlesztési hatóság, Írország.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában:

a) „legelőgazdaság”: olyan gazdaság, amelynek trágyázásra alkalmas mezőgazdasági területe legalább 80 %-ban gyepterület;

b) „legelő állatállomány”: szarvasmarhák (a hízóborjak kivételével), juhok, szarvasok, kecskék és lovak;

c) „legelő”: állandó vagy időszakos legelőterület (időszakos: e célra négy évnél rövidebb ideig alkalmazott);

d) „parcella”: különálló, a növénykultúra, a talajtípus és a trágyázási gyakorlat tekintetében egynemű földterület vagy földterületek csoportja;

e) „trágyázási terv”: a tápanyagok tervezett felhasználásának és rendelkezésre állásának előzetes kiszámítása;

f) „trágyázási nyilvántartás”: a tápanyagok valós használatán és felvételén alapuló tápanyagmérleg.

3. cikk

Hatály

Ez az eltérés azokra a legelőgazdaságokra vonatkozik, amelyek esetében a 4. cikkel összhangban engedélyt adtak ki.

4. cikk

Éves alkalmazás és kötelezettségvállalás

(1) A legelőgazdálkodást folytató mezőgazdasági termelők évente és hektáronként legfeljebb 250 kg nitrogént tartalmazó istállótrágya alkalmazására irányuló éves engedély iránti kérelmet nyújthatnak be az illetékes hatóságokhoz. A kérelemnek tartalmaznia kell egy nyilatkozatot arról, hogy a legelőgazdálkodást folytató mezőgazdasági termelő a 9. cikkben előírt valamennyi ellenőrzésnek aláveti magát.

(2) Az (1) bekezdésben említett éves kérelemben a kérelmező írásban kötelezettséget vállal a 6. és 7. cikkben előírt feltételek teljesítésére.

5. cikk

Az engedélyek megadása

A hektáronként legfeljebb 250 kg nitrogént tartalmazó istállótrágya éves mennyiségének alkalmazására vonatkozó engedélyeket a 6. és 7. cikkben meghatározott feltételekkel lehet megadni.

6. cikk

Szerves- és egyéb trágyák alkalmazása

(1) A legelőgazdaság területén a földekre a legelő állatállománytól származó istállótrágyával – beleértve a maguk az állatok által elhullatott trágyát is – évente kijuttatott nitrogén mennyisége nem haladhatja meg a hektáronkénti 250 kg-ot, figyelemmel a (2)–(8) bekezdés szerinti feltételekre.

(2) A teljes kijuttatott nitrogénmennyiség nem haladhatja meg az adott növénykultúra várható tápanyagigényét, sem pedig a nitrogénnek a legelőgazdaságra alkalmazandó legmagasabb kijuttatási szintjére vonatkozóan a nitrátokkal kapcsolatos cselekvési programban előírt mennyiséget, figyelembe véve a talajból származó utánpótlást is. A teljes nitrogénkijuttatást a telepítési sűrűség és a legelő termelékenysége alapján kell differenciálni.

(3) Minden legelőgazdaságra vonatkozóan trágyázási tervet kell készíteni és vezetni, amely ismerteti a területen alkalmazott vetésforgót, valamint a szerves- és egyéb trágyák tervezett kijuttatását. A tervnek minden naptári év március 1-jére rendelkezésre kell állnia a legelőgazdaságban. A trágyázási tervnek tartalmaznia kell legalább a következőket:

a) a vetésforgó terve, amely meghatározza és vázlatos térképen jelzi a legelők, valamint az egyéb növényi kultúrák parcelláinak területét és helyét;

b) a legelőgazdaság állatállományának nagysága, valamint az állattartási és trágyatárolási rendszer leírása, beleértve a trágyatároló űrtartalmának ismertetését;

c) a legelőgazdaságban keletkező trágya nitrogén- és foszfortartalmának kiszámítása;

d) a legelőgazdaságból elszállított vagy a legelőgazdaságba beszállított szervestrágya mennyisége, típusa és jellemzői;

e) a növénykultúrák előre látható nitrogén- és foszforigénye parcellánként;

f) a talaj nitrogén- és foszfortartalmával kapcsolatos talajvizsgálati eredmények, amennyiben rendelkezésre állnak;

g) az alkalmazandó trágya jellege;

h) a trágyával kijuttatott nitrogén és foszfor mennyiségének kiszámítása parcellánként;

i) a műtrágyával és egyéb trágyával kijuttatott nitrogén és foszfor mennyiségének kiszámítása parcellánként.

A trágyázási tervet a legelőgazdaság mezőgazdasági gyakorlatában bekövetkező bármely változás esetén a változást követő hét napon belül ki kell igazítani.

(4) Minden egyes legelőgazdaságra vonatkozóan trágyázási nyilvántartást kell készíteni és vezetni, amely tartalmazza a nitrogén- és foszforkijuttatással, valamint a szennyezett víz kezelésével kapcsolatos információkat. Ezeket minden naptári évre vonatkozóan a következő naptári év március 31-ig be kell nyújtani az illetékes hatóság részére.

(5) Minden egyes legelőgazdálkodásra vonatkozóan rendszeres időközönként elemezni kell a talaj nitrogén- és foszfortartalmát.

Mintavételt és elemzéseket legalább négyévente, a legelőgazdaság valamennyi, a vetésforgó és a talajminőség szempontjából egynemű területén kell végezni.

A gazdaság területének legalább minden öt hektárja tekintetében elemzésre van szükség.

A legelőgazdaságnak rendelkeznie kell a talaj nitrogén- és foszfortartalmára vonatkozó elemzések eredményeivel.

(6) Az őszi időszakban az őszi gyepművelés előtt tilos kijuttatni istállótrágyát.

(7) A gazdaságban előállított hígtrágya legalább 50 %-át június 15-ig fel kell használni. A június 15-e utáni hígtrágya-kijuttatásra alacsony kibocsátású hígtrágyaterítő berendezéseket kell használni.

7. cikk

Földgazdálkodás

(1) Az időszakos legelőterületeket tavasszal kell fölszántani.

(2) Bármilyen talajtípusú legelő esetében közvetlenül a felszántást követően magas nitrogénigényű növénykultúrát kell telepíteni.

(3) A vetésforgó nem tartalmazhat hüvelyeseket vagy más, a légköri nitrogént megkötő növényeket. Ez azonban nem vonatkozik a lóherére olyan legelők esetében, amelyek 50 %-nál kevesebb lóherét teremnek, továbbá olyan más hüvelyesekre, amelyek fűvel vannak alávetve.

8. cikk

Nyomon követés

(1) Az illetékes hatóságok gondoskodnak arról, hogy minden körzet vonatkozásában elkészüljenek és évente frissüljenek a legelőgazdaságok, az állatállomány és az engedélyek hatálya alá tartozó mezőgazdasági területek százalékos arányát, valamint a helyi földhasználatot feltüntető térképek.

(2) Az illetékes hatóságoknak nyomon kell követniük a talaj, a felszíni vizek és a felszín alatti vizek állapotát, és adatokat kell szolgáltatniuk a Bizottság részére a talajvíz nitrogén- és foszforkoncentrációjáról, a talajszelvény ásványi nitrogéntartalmáról, valamint a felszín alatti és felszíni vizek nitrátkoncentrációjáról az eltérés lehetőségével élő gazdaságok területén és azon kívül is. A nyomon követést a mezőgazdasági földterületek és a mezőgazdasági hasznosítású vízgyűjtő területek szintjén kell végrehajtani. A nyomon követés helyszíneinek reprezentatívnak kell lenniük a fő talajtípusok, a művelés intenzitásának szintje, az elterjedt trágyázási gyakorlatok és a főbb termények tekintetében.

(3) Az illetékes hatóságoknak fokozottan nyomon kell követniük a leginkább veszélyeztetett víztestek közelében lévő mezőgazdasági hasznosítású vízgyűjtő területeken lévő vizeket.

(4) Az illetékes hatóságoknak az engedélyek hatálya alá tartozó legelőgazdaságok esetében felméréseket kell végezniük a helyi földhasználatról, a vetésforgóról és a mezőgazdasági gyakorlatról.

(5) A 6. cikk (5) bekezdésében említett tápanyagelemzésekből, illetve az e cikk (2) bekezdésében említett nyomon követésekből gyűjtött adatokat és információkat modellalapú számításokhoz kell felhasználni, amelyek célja, hogy felmérjék a nitrátkimosódás és a foszforveszteség nagyságrendjét az engedélyek hatálya alá tartozó legelőgazdaságokban.

9. cikk

Ellenőrzések

(1) Az illetékes hatóságok gondoskodnak minden engedélyezési kérelem adminisztratív ellenőrzéséről. Ha ez az ellenőrzés azt tárja fel, hogy a 6. és 7. cikkben előírt feltételek nem teljesülnek, a kérelmet el kell utasítani és az elutasítás indokairól értesíteni kell a kérelmezőt.

(2) Az illetékes hatóságoknak a legelőgazdaságokra vonatkozó szántóföldi ellenőrzési tervet kell készíteniük, amely kockázatelemzésen, az előző évek ellenőrzéseinek eredményein és a 91/676/EGK irányelv végrehajtására szolgáló ír jogszabályok alkalmazásának véletlenszerű általános ellenőrzéseinek eredményein alapul. A szántóföldi ellenőrzések az e határozat 6. és 7. cikkében meghatározott feltételeknek való megfelelést vizsgálják, és kiterjednek az engedéllyel rendelkező gazdaságok legalább 5 %-ára.

(3) Amennyiben az ellenőrzés az e határozatnak való megfelelés hiányát jelzi, az illetékes hatóságok megteszik a szükséges jogorvoslati intézkedéseket. Azokat a mezőgazdasági termelőket, akik nem felelnek meg a 6 és 7. cikknek, a nemzeti szabályokkal összhangban meg kell bírságolni, és a következő évben ki lehet zárni az engedélyezésből.

(4) Az illetékes hatóságok számára biztosítani kell az e határozat alapján adott engedélyek feltételeinek való megfelelés ellenőrzéséhez szükséges hatásköröket és eszközöket.

10. cikk

Jelentéstétel

Az illetékes hatóságok minden évben legkésőbb június 30-ig jelentést nyújtanak be a Bizottságnak, amely a következő információkat tartalmazza:

a) minden körzet esetében a legelőgazdaságok, az állatállomány és az engedélyek hatálya alá tartozó mezőgazdasági területek százalékos arányát, továbbá a helyi földhasználatot feltüntető térképek, a 8. cikk (1) bekezdésének megfelelően;

b) a felszín alatti és felszíni vizek állapotának nyomon követéséből származó, a nitrátkoncentrációt jelző adatok, beleértve az eltérést alkalmazó és nem alkalmazó területek vízhelyzetének alakulására, valamint az e határozatban biztosított eltérés vízminőségre gyakorolt hatására vonatkozó információkat, a 8. cikk (2) bekezdésének megfelelően;

c) az eltérést alkalmazó, illetve nem alkalmazó területek talajvizének nitrogén- és foszforkoncentrációjára és a talajszelvény ásványi nitrogéntartalmára vonatkozó talajmegfigyelés eredményei, a 8. cikk (2) bekezdésének megfelelően;

d) a 8. cikk (3) bekezdésében említett, a víz fokozott nyomon követéséből származó adatok összegzése és értékelése;

e) a helyi földhasználatra, a vetésforgókra és a mezőgazdasági gyakorlatokra vonatkozó felmérések eredményei a 8. cikk (4) bekezdésének megfelelően;

f) a nitrátkimosódás és a foszforveszteség nagyságrendjét felmérő modellalapú számítások eredményei a 8. cikk (5) bekezdésének megfelelően;

g) az engedélyezési feltételek teljesítésének értékelése a 9. cikk (1), illetve (2) bekezdésében említett adminisztratív és szántóföldi ellenőrzések eredményei alapján

h) az engedélyek hatálya alá tartozó írországi legelőgazdaságok és az engedélyek hatálya alá nem tartozó írországi legelőgazdaságok ellenőrzéseinek összehasonlító elemzése. Az elemzésnek tartalmaznia kell az éves ellenőrzésekre, az közigazgatási ellenőrzésekre és a kölcsönös megfeleltetés összefüggésében végzett mezőgazdasági ellenőrzésekre vonatkozó adatokat, valamint a meg nem felelésre vonatkozó statisztikákat.

11. cikk

Alkalmazás

Ez a határozat a *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2017 (Statutory Instrument No. 605 of 2017)* szerint végrehajtott ír cselekvési programmal összefüggésben alkalmazandó.

Ezt a határozatot 2021. december 31-ig kell alkalmazni.

12. cikk

Címzett

Ennek a határozatnak Írország a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2018. február 8-án.

a Bizottság részéről
Karmenu VELLA
a Bizottság tagja